

Bruxelles, 3. listopada 2022.
(OR. en)

12990/22

SOC 531
EMPL 364
ECOFIN 939
EDUC 331

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Odbor za zapošljavanje
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) / Vijeće
Predmet:	Ključne poruke Odbora za zapošljavanje temeljene na Godišnjem izvješću o uspješnosti zapošljavanja i instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja – potvrđivanje

Za delegacije se u prilogu nalaze ključne poruke Odbora za zapošljavanje (EMCO) temeljene na Godišnjem izvješću o uspješnosti zapošljavanja i instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja (EPM) kako bi ih Vijeće potvrdilo 17. listopada 2022.

Cjelovito Godišnje izvješće o uspješnosti zapošljavanja nalazi se u dokumentu 12990/22 ADD 1.

Instrument za praćenje uspješnosti zapošljavanja nalazi se u dokumentu 12990/22 ADD 2.

Ključni izazovi u području zapošljavanja: ključne poruke Odbora za zapošljavanje (EMCO) temeljene na Godišnjem izvješću o uspješnosti zapošljavanja i instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja za 2022.

1. U skladu sa svojim mandatom iz članka 150. UFEU-a Odbor za zapošljavanje za Vijeće je izradio godišnji pregled stanja u području zapošljavanja u EU-u. Pregled se temelji na instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja¹ za 2022., koji je razvijen u svrhu praćenja napretka prema ostvarenju ciljeva te utvrđivanja ključnih izazova u području zapošljavanja i dobrih rezultata na tržištu rada u cijelom EU-u i u svakoj državi članici.
2. Instrument za praćenje uspješnosti zapošljavanja za 2022. prvi put uključuje glavne ciljeve EU-a za 2030. u području zapošljavanja i obrazovanja odraslih koje je Europska komisija predložila u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava i koje su čelnici EU-a pozdravili na socijalnom samitu u Portu u svibnju 2021. i na sastanku Europskog vijeća u lipnju 2021., kao i povezane nacionalne ciljeve koje su države članice utvrdile nakon rasprava sa službama Komisije i koji su predstavljeni na sastanku Vijeća EPSCO u lipnju 2022. Zbog uključivanja ciljeva za 2030. i revidiranih glavnih pokazatelja u pregledu socijalnih pokazatelja, koje je Vijeće EPSCO podržalo u lipnju 2021., instrument za praćenje uspješnosti zapošljavanja za 2022. trebalo je prilagoditi u više aspekata².
3. Odbor za zapošljavanje i njegova Skupina za pokazatelje nastaviti će razmatrati svoje alate za praćenje, u skladu s pozivom koji je Vijeće EPSCO u ožujku 2022.³ uputilo Odboru za zapošljavanje i Odboru za socijalnu zaštitu (SPC) da nastave raditi na razvoju okvira za praćenje i utvrđivanje referentnih vrijednosti te na daljnjem usklađivanju postojećih alata za praćenje.

¹ Instrument za praćenje uspješnosti zapošljavanja temelji se na nalazima zajedničkog ocjenjivačkog okvira. Zajednički ocjenjivački okvir jest sustav za ocjenjivanje utemeljen na pokazateljima koji su zajednički pripremili Odbor za zapošljavanje, Odbor za socijalnu zaštitu i Komisija, a obuhvaća opća i specifična područja politika iz smjernica za zapošljavanje, s ciljem davanja pregleda ključnih izazova i dobrih rezultata na tržištu rada u tim područjima te pružanja potpore državama članicama u utvrđivanju prioriteta.

² Osim što su se glavni i nacionalni ciljevi promijenili iz ciljeva za 2020. u one za 2030., glavna promjena u ovogodišnjem instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja jest dodavanje stope pripadnosti skupini NEET (mladi koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih) za dobnu skupinu od 15 do 29 godina, u skladu s glavnim pokazateljima u pregledu socijalnih pokazatelja i pojačanom Garancijom za mlade.

³ Vidjeti dokument Vijeća 6933/22.

4. Glavni nalazi instrumenta za praćenje uspješnosti zapošljavanja za 2022. sažeti su u Godišnjem izvješću o uspješnosti zapošljavanja za 2022. Njima se dopunjuju zaključci multilateralnog nadzora provedbe preporuka Vijeća za pojedine zemlje i drugih preporuka Vijeća u okviru europskog semestra koji obavlja Odbor za zapošljavanje.
5. Pandemija koronavirusa i mjere za njezino suzbijanje pogodile su tržišta rada u 2020., posebno u nekim državama članicama. Ipak, utjecaj krize uzrokovane bolešću COVID-19 na tržište rada ublažen je brzim i odlučnim mjerama politike na razini država članica i EU-a. Nalazi instrumenta za praćenje uspješnosti zapošljavanja za 2022. pokazuju da se gospodarski oporavak od krize uzrokovane bolešću COVID-19 snažno osjetio na tržištu rada 2021. Tijekom te godine znatno su se povećali i broj zaposlenih u EU-u i ukupan broj odrađenih sati.
6. Stopa zaposlenosti osoba u dobi od 20 do 64 godine u EU-u nastavila je rasti 2021. te je dosegla razinu višu od pretpandemijskih razina i iznosila je 73,1 %, u odnosu na 71,7 % u 2020. i 72,7 % u 2019. U gotovo svim državama članicama stopa zaposlenosti (osoba u dobi od 20 do 64 godine) porasla je 2021. u odnosu na 2020. Osim toga, u 16 od 27 država članica EU-a stopa zaposlenosti (osoba u dobi od 20 do 64 godine) 2021. dosegla je ili premašila pretpandemijsku razinu zabilježenu 2019.
7. Nakon što se 2020. smanjila za 0,9 postotnih bodova (u odnosu na prethodnu godinu), stopa aktivnosti u EU-27 za dobnu skupinu od 15 do 64 godine 2021. povećala se na 73,6 %, u odnosu na 72,3 % u 2020., potaknuta uglavnom sudjelovanjem žena i osoba iz dobne skupine od 55 do 64 godine na tržištu rada. Ipak, stopa aktivnosti žena (u dobi od 15 do 64 godine) ostala je gotovo 10 postotnih bodova niža od stope aktivnosti muškaraca iz iste dobne skupine.
8. Stopa nezaposlenosti (za osobe u dobi od 15 do 74 godine) u EU-u 2021. smanjila se za 0,2 postotna boda, na 7 %. Osim toga, stopa nezaposlenosti u EU-u za dobnu skupinu od 15 do 24 godine 2021. smanjila se za 1 postotni bod, na 16,6 % (no i dalje je za 1 postotni bod iznad razine iz 2019.). Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 relativno je snažnije utjecala na mlade, među ostalim zbog toga što su prekomjerno zastupljeni u privremenom zapošljavanju, koje je posebno pogođeno. Stopa osoba u dobi od 15 do 29 godina koje ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih (NEET) u EU-u 2021. smanjila se za 0,9 postotnih bodova, na 13,1 %, u odnosu na 14 % u 2020. i 12,9 % u 2019.

9. U Komisijinoj ljetnoj privremenoj gospodarskoj prognozi 2022., objavljenoj u srpnju, predviđeno je da će realni BDP u EU-u porasti za 2,7 % u 2022. i 1,5 % u 2023. Riječ je o manjem porastu nego što se predviđao u proljetnoj prognozi 2022. objavljenoj u svibnju, s obzirom na to da rizici za gospodarsku aktivnost i inflaciju ovise o razvoju rata u Ukrajini, a posebno o njegovim posljedicama na opskrbu Europe plinom. U proljetnoj prognozi predviđa se da će zaposlenost u EU-u ove godine porasti za 1,2 %, a 2023. za 0,7 % i da će se stope nezaposlenosti u EU-u dodatno smanjiti na 6,7 % ove godine i 6,5 % u 2023. Podaci o zaposlenosti u prvom tromjesečju 2022. vrlo su pozitivni, ali ne odražavaju (u potpunosti) učinak rata u Ukrajini. Osim toga, očekuje se da će osobe koje su pristigle u EU bježeći od rata tek postupno ući na tržište rada i da će stoga konkretni učinci biti vidljivi tek od sljedeće godine.
10. Europska komisija 4. ožujka 2021. objavila je komunikaciju naslovljenu „Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava”, u kojoj se navode konkretne mjere za daljnju provedbu načelâ tog stupa uz zajedničke napore država članica i EU-a, u skladu s njihovim nadležnostima. U Akcijskom planu među ostalim se predlažu tri glavna cilja EU-a u području zapošljavanja, obrazovanja odraslih i smanjenja siromaštva koje treba ostvariti do kraja 2030.: najmanje 78 % stanovništva u dobi od 20 do 64 godine trebalo bi biti zaposleno; svake bi godine najmanje 60 % svih odraslih (u dobi od 25 do 64 godine) trebalo sudjelovati u obrazovanju i osposobljavanju; broj osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti trebalo bi smanjiti za najmanje 15 milijuna (u odnosu na 2019.).
11. Europska komisija ujedno je pozvala države članice da utvrde vlastite nacionalne ciljeve u području zapošljavanja, obrazovanja odraslih i smanjenja siromaštva kako bi oblikovale svoje strategije politika i doprinijele zajedničkim naporima. Do lipnja 2022, nakon što su prethodnih mjeseci održale bilateralne rasprave sa službama Komisije i dvije multilateralne rasprave u okviru Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu, sve su države članice utvrdile svoje nacionalne ciljeve i dostavile ih Komisiji. Ministri i ministrice predstavili su te nacionalne ciljeve i o njima raspravljali na sastanku Vijeća EPSCO u lipnju 2022.

12. Nacionalni ciljevi u području stope zaposlenosti koje su države članice predložile uglavnom su vrlo ambiciozni. Većina država članica postavila je ciljeve jednake glavnom cilju EU-a ili više od njega, koji iznosi 78 % do 2030., te je stoga, na temelju podnesenih ciljeva, postizanje glavnog cilja EU-a za 2030. u području zapošljavanja dostižno (ponderirani prosjek nacionalnih ciljeva iznosi 78,5 %). Općenito gledajući, države članice s niskim početnim stopama zaposlenosti utvrdile su ambicioznije ciljeve s obzirom na svoju početnu poziciju, što je važno za osiguravanje uzlazne konvergencije u sljedećem desetljeću. U osam država članica stopa zaposlenosti 2021. već je bila viša od glavnog cilja EU-a od 78 %.
13. Nacionalni ciljevi većine država članica u području povećanja sudjelovanja u obrazovanju odraslih vrlo su ambiciozni i održavaju izazove i prilike koji proizlaze iz zelene i digitalne tranzicije. To se posebno odnosi na mnoge zemlje koje imaju niže početne razine, čime se podupire uzlazna konvergencija u Uniji. Važno je napomenuti da su najnovije vrijednosti pokazatelja sudjelovanja odraslih u obrazovanju tijekom prethodnih 12 mjeseci dostupne za 2016., iz posebnog istraživanja o obrazovanju odraslih. Budući da se 2022. prešlo na anketu EU-a o radnoj snazi kao novi izvor podataka, nove vrijednosti bit će dostupne 2023. Zbog toga su neke države članice zauzele oprezan pristup pri određivanju svojih nacionalnih ciljeva. Kada se podneseni nacionalni ciljevi agregiraju (i ponderiraju na temelju broja stanovnika), vidljiv je relativno malen manjak, od otprilike 2,4 postotna boda, u odnosu na ambicije na razini EU-a do 2030. (57,6 % u odnosu na 60 %).

14. Kad je riječ o tematskim prioritetima država članica, iz instrumenta za praćenje uspješnosti zapošljavanja za 2022. vidljiv je niz ključnih izazova u području zapošljavanja. U području vještina i cjeloživotnog učenja ti su izazovi ponajprije povezani s neusklađenošću ponuđenih i traženih vještina te niskom razinom sudjelovanja u osposobljavanju. Kad je riječ o sustavima obrazovanja i osposobljavanja, glavni su problemi ovisnost obrazovnih ishoda o socioekonomskom položaju i slabo stjecanje osnovnih vještina. Utvrđeni su i izazovi u području sudjelovanja na tržištu rada, među ostalim za određene skupine. U nekim su zemljama prisutni izazovi povezani s funkcioniranjem naknada za nezaposlenost i/ili utjecajem poreznih sustava i sustava naknada na sudjelovanje na tržištu rada (npr. takozvane zamke niskih plaća ili zamke nezaposlenosti). U području rodne ravnopravnosti jedan je od glavnih problema postojanost razlika na temelju spola u zapošljavanju, a u području ravnoteže između poslovnog i privatnog života ključni su problemi ponuda ustanova za skrb i korištenje njima te utjecaj roditeljstva na sudjelovanje na tržištu rada. Segmentacija tržišta rada i dalje je problem u nekim državama članicama te su utvrđeni dodatni izazovi u području aktivnih politika tržišta rada i funkcioniranja javnih službi za zapošljavanje.
15. U analizi su utvrđeni i zajednički „trendovi na koje treba obratiti pozornost” i „pozitivni novi trendovi” u EU-u. Konkretno, u instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja istaknut je niz pozitivnih kretanja u razdoblju 2020. – 2021., kao što su: povećanje ukupne zaposlenosti u 18 država članica, povećanje stope zaposlenosti osoba u dobi od 20 do 64 godine u 21 zemlji, povećanje udjela odraslih osoba sa završenim srednjim ili visokim obrazovanjem u 17 država članica, povećanje stope završetka tercijarnog ili jednakovrijednog obrazovanja u 13 zemalja te povećanje sudjelovanja u cjeloživotnom učenju u 22 zemlje (postotak odraslog stanovništva u dobi od 25 do 64 godine koje je u protekla četiri tjedna sudjelovalo u obrazovanju i osposobljavanju). Neki od tih godišnjih trendova potvrđeni su analizom dugoročnijih kretanja tijekom tri godine.
16. Međutim, u instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja utvrđen je i određen broj negativnih trendova u razdoblju 2020. – 2021., a to su: povećanje neaktivnosti i rada u nepunom radnom vremenu zbog osobnih i obiteljskih obveza u 13 država članica te povećanje stope rizika od siromaštva nezaposlenih osoba u 11 zemalja i povećanje stope NEET kod mladih u dobi od 15 do 24 godine u 11 zemalja.

17. Odbor za zapošljavanje podsjeća da je u svojem horizontalnom mišljenju o ciklusu europskog semestra 2022. sastavljenom za sastanak Vijeća EPSCO u lipnju 2022. naveo da objava proljetnog paketa 2022., koji je Komisija donijela 23. svibnja, predstavlja dobrodošao povratak na sveobuhvatan europski semestar, koji obuhvaća izvješća za pojedine zemlje i nefiskalne preporuke za pojedine zemlje. Međutim, broj preporuka za pojedine zemlje u područjima koja su u nadležnosti Vijeća EPSCO, primjerice onih koje se odnose na izazove u području zapošljavanja, ograničeniji je nego u prošlim ciklusima semestra. Odbor za zapošljavanje uviđa da je to odraz sveobuhvatne prirode planova za oporavak i otpornost izrađenih u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.
18. U području zapošljavanja proljetni paket sadržavao je sedam preporuka za pojedine zemlje o obrazovanju i vještinama, koje su posebno važne za rješavanje problema nedostatka vještina i neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina te osiguravanje uključivog i održivog rasta u postpandemijskom kontekstu i s obzirom na potrebu za osiguravanjem pravedne zelene i digitalne tranzicije. Pozornost je posvećena i pravednom oporezivanju (pet preporuka za pojedine zemlje), kojim se može poduprijeti uključiviji i održiviji model rasta i smanjiti mjere koje odvraćaju od rada, kao i integraciji na tržište rada i sudjelovanju na njemu, među ostalim jačanjem rodne ravnopravnosti (tri preporuke za pojedine zemlje) i daljnjom integracijom najranjivijih skupina (tri preporuke za pojedine zemlje), te rješavanju problema segmentacije tržišta rada (dvije preporuke za pojedine zemlje). Predložene su i dvije preporuke za pojedine zemlje o poboljšanju djelotvornog socijalnog dijaloga aktivnijim uključivanjem socijalnih partnera u oblikovanje politika, ali nisu predložene posebne preporuke o zapošljavanju mladih ili plaćama i njihovu određivanju. Osim toga, proljetni paket, upućujući na Direktivu o privremenoj zaštiti aktiviranu u ožujku 2022., sadržavao je horizontalne elemente o nužnosti zadovoljavanja neposrednih potreba osoba koje bježe iz Ukrajine. Vijeće EPSCO odobrilo je aspekte preporuka za pojedine zemlje koji se odnose na zapošljavanje i socijalnu politiku u lipnju 2022. Vijeće je preporuke za pojedine zemlje za 2022. donijelo u srpnju 2022.
19. Nedavni rad Odbora za zapošljavanje na multilateralnom nadzoru upućuje na to da su države članice provele reforme u svim područjima politika koja su u okviru instrumenta za praćenje uspješnosti zapošljavanja utvrđena kao prioritetna, ali i dalje postoje izazovi, kako je istaknuto i u preporukama za pojedine zemlje za 2022.

20. Države članice uvele su ili planiraju uvesti mjere za jačanje politika usavršavanja i prekvalifikacije te osposobljavanja u području digitalnih vještina, proširiti potporu na skupine u nepovoljnom položaju i ranjive skupine te povećati broj osoba u javnim službama za zapošljavanje. Trebalo bi na odgovarajući način razviti nove modele provedbe aktivnih politika tržišta rada, među ostalim kako bi se osigurala integrirana potpora osobama koje su najudaljenije od tržišta rada. Slično tome, dopiranje do određenih skupina (među ostalim do niskokvalificiranih radnika, žena, mladih i starijih radnika) i dalje je izazov u mnogim državama članicama, dok brojne države članice moraju i ojačati svoje sustave praćenja i evaluacije aktivnih politika tržišta rada kako bi mogle utemeljenije oblikovati politike.
21. Kriza nije drastično promijenila glavne trendove segmentacije tržišta rada kojima su često pogođene skupine u nepovoljnom položaju. Na vrhuncu krize radnici na određeno vrijeme bili su najizloženiji gubitku radnih mjesta zbog toga što su slabije zaštićeni od gospodarskih šokova. U mnogim državama članicama udio radnika koji su nesvojevoljno zaposleni na određeno vrijeme i dalje je visok (unatoč određenim smanjenjima povezanim s posljedicama krize), a stope konverzije privremenih ili nestandardnih ugovora u ugovore na neodređeno vrijeme i dalje su vrlo niske, iz čega se može zaključiti da postoje strukturne prepreke koje sprečavaju neometane tranzicije na tržištu rada. Udio nesamostalnih samozaposlenih radnika i dalje je vrlo visok u nekoliko zemalja i zahtijeva posebnu pozornost. Učinkovito zakonodavstvo o zaštiti radnih mjesta i dalje je ključan element za sprečavanje ili smanjivanje regulatornih razlika između standardnog i netipičnog zaposlenja te za rješavanje problema segmentacije. To je važno i kad je riječ o novim oblicima rada, kao što je rad putem platformi, koje je važno na odgovarajući način regulirati kako bi se osigurali pravedni radni uvjeti.
22. Kad je riječ o oporezivanju rada, u kontekstu krize države članice prilagođavale su poreze na rad i poticaje kako bi povećale sudjelovanje ranjivih skupina na tržištu rada. Porezno opterećenje rada znatno je smanjeno u nekim državama članicama, posebno za niske i srednje dohotke, u nekim slučajevima putem sveobuhvatnih reformi poreznih sustava. Neke države članice izvijestile su i o napretku u smanjenju mjera koje odvrćaju od rada za osobe koje ostvaruju drugi dohodak u kućanstvu; taj napredak povezan je sa značajkama sustava poreznih olakšica.

23. U kontekstu oporavka nakon pandemije i unatoč negativnim gospodarskim izgledima povezanim s utjecajem rata u Ukrajini, na europskim tržištima rada prisutan je sve veći nedostatak radne snage i neusklađenost ponuđenih i traženih vještina. Stoga su države članice pojačale napore za promicanje razvoja vještina u različitim fazama sustavâ obrazovanja i osposobljavanja, s posebnim naglaskom na digitalnim vještinama. Mnoge države članice donijele su ili donose opsežne reforme strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO), među kako bi se ono integriralo u sveobuhvatniji sustav obrazovanja odraslih koji je usklađen s potrebama na tržištu rada. Osim toga, donesene su mjere za povećanje fleksibilnosti SOO-a, primjerice jačanjem njegove modularnosti.
24. Niska razina sudjelovanja odraslih u obrazovanju i osposobljavanju iziskivat će dodatne napore s obzirom na povezani cilj EU-a za 2030. Prepreke sudjelovanju u učenju i osposobljavanju uključuju nedostatak motivacije, financijska ograničenja i poteškoće u izdvajanju vremena potrebnog za osposobljavanje s obzirom na poslovni i privatni život. Reforme u tom području provode se u svim državama članicama, od kojih neke imaju vrlo sveobuhvatnu i dugoročnu viziju. Zahvaljujući ulaganjima u digitalnu infrastrukturu posljednjih godina u većini je zemalja povećana ponuda učenja na daljinu. U drugim su slučajevima uvedene mikrokvalifikacije ili modularno osposobljavanje. Druge države članice upotrebljavaju financijske poticaje, među ostalim u obliku individualnih računa za osposobljavanje, kako bi potaknule odrasle osobe na iskorištavanje mogućnosti učenja. Mnoge države članice također su povećale ponudu osposobljavanja za zaposlene osobe, a posebno za one koji bi mogli biti proglašeni viškom.
25. Kad je riječ o školskom obrazovanju, u skladu s mjerama koje su već poduzete tijekom pandemije bolesti COVID-19, ulaže se u jačanje digitalne infrastrukture i digitalnih alata. Prednost se daje i povećanju potpore učenicima u nepovoljnom položaju te povećanju kvalitete i uključivosti sustavâ obrazovanja i osposobljavanja, ali i dalje su potrebni dodatni naponi kako bi se strukturne reforme u obrazovanju u potpunosti provele. Niz država članica i dalje se suočava s važnim izazovima u smislu ishoda obrazovanja, koji se očituju u niskoj razini osnovnih vještina i nejednakostima.

26. Kako bi odgovorile na nerazmjerne posljedice koje je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 imala na mlade, države članice ostale su snažno politički predane provedbi ojačane Garancije za mlade. No i dalje postoje određeni izazovi. Posljedice koje je kriza ostavila na mladima, posebno onim najranjivijima, upućuju na važnost dopiranja do neaktivnih i ranjivih pripadnika skupine NEET. Uviđa se i važnost preventivnog pristupa za smanjenje ranog napuštanja školovanja i neaktivnosti. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti neaktivnim ženama i pripadnicima skupine NEET koji žive u udaljenim ili ruralnim područjima, kao i osobama koje se suočavaju s višestrukim socioekonomskim preprekama. Kvaliteta ponude u okviru Garancije za mlade povećala se u većini zemalja i zabilježeni su dobri rezultati u pogledu kapaciteta da se mladima ponudi stabilno zaposlenje. Međutim, u nekim državama članicama stopa „recikliranja”⁴ u okviru Garancije za mlade i dalje je razlog za zabrinutost.
27. Povećanje sudjelovanja žena na tržištu rada, među ostalim u smislu povećanja broja radnih sati i uklanjanja razlika na temelju spola u zapošljavanju, i dalje je izazov u mnogim europskim zemljama. U većini zemalja EU-a roditeljstvo ili obveze skrbi snažno utječu na ponudu ženske radne snage, što upućuje na to da je ograničena dostupnost ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te dugotrajnu skrb jedna od glavnih prepreka postizanju rodno uravnoteženijeg tržišta rada. Konkretno, iako su u cijeloj Europi unaprijeđene mjere za poboljšanje sudjelovanja i kvalitete ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, zahvaljujući čemu je EU u prosjeku ostvario ciljeve iz Barcelone, sudjelovanje djece mlade od tri godine u formalnoj skrbi za djecu u nekim je državama članicama i dalje na iznimno niskoj razini. U kontekstu starenja stanovništva proširenje usluga dugotrajne skrbi novi je izazov koji nadilazi cilj povećanja sudjelovanja žena na tržištu rada.

⁴ U ovom kontekstu pojam „recikliranje” odnosi se na činjenicu da mladi više puta iskorištavaju programe u okviru Garancije za mlade.

28. U pregledu Odbora za zapošljavanje o socijalnom dijalogu i uključenosti socijalnih partnera istaknuto je koliko je važno da se osigura značajna uloga socijalnog dijaloga i nadiđe puki formalistički proces kad je riječ o uključivanju socijalnih partnera i savjetovanju s njima. U nekim zemljama i dalje je potrebno riješiti problem rascjepkanosti tijela u kojima se provode savjetovanja i, što je najvažnije, osigurati odgovarajuću zastupljenost svih socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.
29. Odbor za zapošljavanje smatra da je europski semestar i dalje djelotvoran koordinacijski alat za poticanje održivog i uključivog gospodarskog rasta, konkurentnosti, zapošljavanja, vještina i odgovarajuće socijalne zaštite i uključenosti, posebno s obzirom na zelenu i digitalnu tranziciju i demografske promjene, kao i u postpandemijskom razdoblju te u trenutačnom i dosad nezabilježenom geopolitičkom kontekstu prouzročenom ruskom invazijom na Ukrajinu.
30. U okviru ciklusa europskog semestra 2023. trebalo bi nastaviti raditi na prevladavanju sadašnjih i budućih izazova na tržištu rada, među ostalim u vezi s trenutačnim geopolitičkim kontekstom i neizvjesnim makroekonomskim izgledima, te pritom podupirati zelenu i digitalnu tranziciju. Kao što je istaknuto u instrumentu za praćenje uspješnosti zapošljavanja, kako bi se ostvarili glavni ciljevi za 2030., potrebno je raditi na otklanjanju strukturnih izazova u područjima sudjelovanja na tržištu rada i aktivnih politika tržišta rada, obrazovanja, vještina i cjeloživotnog učenja, funkcioniranja poreznih sustava / sustava naknada, rodne ravnopravnosti i ravnoteže između poslovnog i privatnog života te segmentacije tržišta rada.
-